

Naročnina za Jugoslavijo:
celoletno 180 din, za 1/2 leta
90 din, za 1/4 leta 45 din,
mesečno 15 din; za ino-
zemstvo: 210 din. — Pla-
ča in toži se v Ljubljani.

TRGOVSKI LIST

Številka 89.

Uredništvo in upravnistvo
je v Ljubljani v Gregorči-
čevi ulici 23. — Rokopisov
ne vračamo. — Račun pri
pošti, hranilnici v Ljubljani
št. 11.953. — Tel. št. 25-53.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Izhaaja vsak ponedeljek,
sreda in petek

Ljubljana, ponedeljek 9. avgusta 1937

Cena posamezni številki din 1'50

60 milijonov škode

Banska uprava v Ljubljani je objavila, da so zadnje elementarne neizgode v Sloveniji napravile za več ko 60 milijonov din škode. Da ni ta ocena pretirana, jasno dokazujejo številna poročila iz vseh krajev Slovenije o velikanskih škodah, ki so jih povzročile zadnje nevihte. Mnogi, ki so bili v opustošenih krajih, pravijo celo, da znaša škoda najbrže celo mnogo več.

Za majhno Slovenijo pomeni 60 milijonska škoda pravo katastrofo. Kajti slovenski kmetovalci niso izgubili samo 60 milijonov din, kolikor so bili vredni od nevihte uničeni pridelki, temveč bodo morali plačati še milijone in milijone za nabavo živil in krme, ki so jih nevihte uničile. Škoda je torej dvojna.

Ta škoda pa je tem bolj občutna, ker je zadela slovenske kmetovalce baš v času, ko so cene kmetijskih pridelkov visoke. Že itak bi morala agrarno pasivna Slovenija letos plačati za svojo prehrano več ko druga leta, sedaj pa bo morala plačati še toliko več, kolikor znaša od neviht povzročena škoda.

Kje pa naj dobi kmetstvo prebivalstvo denar za ta višji izdatek? Dohodek od žetve je zaradi elementarnih neizgode manjši, izvoz lesa in sadja tudi ne bo dal tega, na kar je spomlad slovenski gospodar upal, javna bremena pa so se ponovno zvišala in se še vedno višajo. Nastal bo na ta način deficit, ki mora ohromiti vse slovensko narodno gospodarstvo. Kakor hitro se bo to zgodilo, pa bo zopet zaposlenost ljudi padla, kupna moč prebivalstva bo znova zmanjšana, da bo beda ljudstva še večja. Iz ene nesreče bo nastala nova in ta veriga nesreč bo docela izčrpala gospodarsko moč pokrajine.

Iz te temne perspektive je edina rešitev, da se pomaga Sloveniji z velikimi javnimi deli. In to pomoč Slovenija tudi zahteva ter z vso upravičenostjo. Kajti leto za letom je bila Slovenija pri javnih delih zapostavljena, pa čeprav je odstotek njenih davčnih prispevkov raste iz leta v leto. Potrebe Slovenije so se zaradi tega tako zane-marile, da je število nalog, ki jih je treba rešiti za dvig slovenskega gospodarstva vedno večje. Vsako leto ustvarja vedno nove zahteve, a stare so ostale še nerešene. In vsaka teh nerešenih zahtev pomeni povečanje pomanjkanja, ker zaradi teh nerešenih zahtev ne more Slovenija gospodarsko napredovati. Včasih se Sloveniji ni bilo treba boriti, da vnovči svoj les, danes mora konstatirati, da je njen dohodek od lesa decimiran. Včasih je mogla Slovenija z lahkoto prodati svoj premož, danes so zmanjšane železniške dobave tudi v revirjih znižale število delavstva.

Rešile pa se niso niti one zahteve Slovenije, ki bi pomnožile dohodke države. Tako imajo državne železnice v Sloveniji največje dohodke in bi se zato železniške investicije tu najbolj rentirale, toda baš v Sloveniji je teh investicij najmanj. Daleč je še uzakonjena železniška zveza Slovenije z morjem, daleč je do izpolnitve še zahteva po uvedbi motornih vlakov in tudi ljubljansko kolodvorsko vprašanje, ki je bilo pereče že pred 40 leti, še ni rešeno.

Kako silno bi se povečali tudi državni dohodki, če bi država več investirala za tujski promet v Slo-

veniji. Če bi vodile v Slovenijo gladke avtomobilske ceste, bi se skokoma dvignil dotok tujcev v deželo, in sicer tujcev z denarjem, da bi tudi država prišla na svoj račun. Tudi skrb za modernizacijo hotelov bi se državi bogato rentirala. Poleg tega pa bi bilo s tem pomagano vsemu prebivalstvu.

Ni mogoče zahtevati od njive večjega donosa, če se njiva tudi ne

gnoji. Ni mogoče zahtevati od nobenega gospodarstva večjih dohodkov, če se tudi ne stori več za to gospodarstvo. Prav tako je nemogoče zahtevati, da bi dajale pokrajine vedno več in več, če pa se za njih napredek nič ne stori. Zaposlavljen Slovenija ne more dajati tega, kar bi dajala Slovenija, za katero se skrbi in v katero se investira.

Se posebno jasno pa postane to, kadar je Slovenija namesto plodnih investicij doživela takšno nesrečo, kakor so sedanje elementarne neizgode.

Teh 60 milijonov din škode kriči po pomoči Sloveniji, teh 60 milijonov din škode zahteva javna dela v Sloveniji. In to zahtevo naj tudi vsa Slovenija z vso odločnostjo podudari!

136.000 vagonov (lani 116.000). V prvem polletju smo prevozili 731 tisoč vagonov blaga, t. j. za 15,2% več kot lani. Rečni promet je dosegel 44 (55) milijonov kilometri-skih ton, morska tonaža pa je znašala v maju 1984 (lani 2009) tisoč ton.

Indeks rudniške proizvodnje je bil v maju (1930 = 100) 116,4%, kar je znatno nad lanskim, ki je znašal 89,3. Število zaposlenih delavcev še narašča in je znašalo januarja 105, v maju pa 122,5% (lani 110).

Zboljšanje gospodarstva se kaže tudi v padcu stečajev, vendar to izboljšanje ne velja za našo bano-vino, ki ima ta mesec zopet več stečajev. V maju je bilo 13, v juniju pa 10 stečajev (proti lanskim 13).

Splošno zboljšanje je dvignilo tudi državni dohodek, in je bilo v maju plačanih 909 milijonov din dajatev, medtem ko je bilo v januarju plačanih le 750 milijonov in v lanskem maju le 791 milijonov. Večji je bil letos državni dohodek samo v marcu z 943 milijoni dinarjev. Pričakovati je seveda za naslednji mesec še boljše dohodke, kar velja tudi za razvoj zunanje trgovine.

Kako je davkarija ocenila mariborske industrialce?

Na mariborskem magistratu so razgrnjeni sezname davčne osnove za pridobnino, oz. družbeni davek. Po tem seznamu je davčna uprava ocenila čisti dobiček mariborskih industrijskih podjetij tako-le:

Hutter in drug	9.812.900
Doctor in drug	5.739.000
Avzug Ehrlich	1.627.700
Jugotekstil	727.000
Mariborska tekst. tvor-nica	3.655.200
Zelenka & Comp.	2.222.000
Jugosvila	262.603
Karl Thoma	1.985.200
Jugoetka	56.000
I. marib. tvornica ple-tenin	44.000
Zora	723.400
Marko Rosner	1.750.000
Viljem Freund	840.400
Rudolf Kittmann	430.000
Mariborska livarna in tvornica kovin	480.000
Zlatorog	400.000
Unio	240.000

Skupno je bil ocenjen čisti dobiček vseh mariborskih industrij na več ko 31 milijonov din.

Veliko zanimanje za našo pšenico

Inozemstvo se tudi letos živahno zanima za našo pšenico in so prišla že iz mnogih držav vprašanja, pod kakšnimi pogoji bi bilo mogoče izvoziti iz Jugoslavije večje količine pšenice. Razen tega se mudi v Beogradu tudi večje število agentov velikih žitnih trgov, ki bi radi nakupili večje količine pšenice. Ker pa naš letošnji višek ne bo večji kakor znaša možnost izvoza po preferencialu, je prav verjetno, da se sploh ne bo prodajala pšenica na svobodnem trgu. Kot eventualni kupec naše letošnje pšenice po preferencialu prihajajo v poštev Nemčija, Avstrija, Francija in Češkoslovaška. Kar se tiče Nemcev je znano, da se zelo zanimajo za našo pšenico in že zahtevajo najmanj 10.000 vagonov. Tudi z Avstrijo se vršijo pogajanja za izvoz približno 5000 vagonov.

Zahtevamo

prepoved veleblagovnic in kontrolo nad karteli

Delo kartelov

Vprašanje veleblagovnic in kartelov postaja v Jugoslaviji vedno bolj pereče, ker trpita trgovina in obrt v vedno večji meri zaradi nerešenosti teh vprašanj. Zato postaja tudi zahteva trgovstva po odpravi veleblagovnic in uvedbi stroge kontrole nad karteli vedno bolj glasna. Tako se je z obema vprašanjema zopet obširno bavila beograjska trgovska zbornica ter po oddanih referatih predsednika Zveze trg. združenj, našega zaslužnega Nedeljka Savića odločno nastopila za pravilno rešitev obeh, za vse trgovstvo tako važnih vprašanj. Potem ko je zbornica obravnavala vrsto drugih vprašanj, je prešla na razpravo o veleblagovnicah.

O tem vprašanju je kot prvi poročal Nedeljko Savić, ki je obrazložil, kako se ustanavljajo in kakih metod se poslužujejo veleblagovnice pri svojem poslovanju. Ko je bil n. pr. objavljen v listih vpis delnic družbe »Ta-ta«, je sam osebo skušal kupiti te delnice, toda že prvi dan so mu odgovorili, da je vpis delnic že zaključen in da jih ne more več dobiti. To postopanje dokazuje, da je vse poslovanje družbe »Ta-ta« organizirano tako, da koristi nosilec velekapitala, čigar izvor je vsem znan. Kljub uredbi o prepovedi ustanavljanja veleblagovnic, je začela veleblagovnica »Ta-ta« poslovati in neovirano obratuje tudi po dveh prepovedih uprave mesta Beograda.

Uredbo o prepovedi ustanavljanja veleblagovnic, ki bo izgubila svojo veljavo dne 27. oktobra t. l., je treba ne samo podaljšati, marveč mora postati trajen zakon, ki bo za vedno onemogočil delo takih obratov. Če se zgodi, da bi tej zahtevi vseh gospodarskih zbornic in trgovskih organizacij ne bilo ugodeno, potem je popolnoma jasno, da pomeni to konec nacionalne trgovine in malih gospodarskih podjetij.

Po tem govoru je prečital Bora Stojankić načrt uredbe o prepovedi ustanavljanja in poslovanja veleblagovnic, ki ga predlagajo vse trgovinsko-industrijske zbornice in trgovske organizacije. Novo uredbo je treba izpopolniti z novimi določbami, ki bi popolnoma onemogočile dosedanje izigravanje jasnih zakonskih predpisov in bi uspešno zaščitile male gospodarstvenike.

Na koncu te diskusije je Nikola Čurčin iz Pančeva predlagal, da se govori Savića in Stojankića obenem z načrtom uredbe natisnejo in dostavijo vsem svetnikom zbornice, da z njimi seznanijo vse trgovske organizacije v svojem območju.

Tudi o delovanju kartelov v naši državi je na tej seji kot prvi govoril Nedeljko Savić. V svojem govoru je podčrtal vso škodljivost kartelov in njihovo pogubno vlogo v našem gospodarskem življenju. Že davno se je zahtevala prepoved kartelov, toda zaman. Od decembra 1936 tudi pri nas cene rastejo, ves odij za to naraščanje cen pa ne pada na kartelirane industrije, marveč na trgovce, ki prodajajo njih blago potrošnikom. Preden je bil izdan zakon o zadržanju se je posebno naglašalo, da so trgovci glavni krivci povišanja cen, čeprav gre v resnici le za samovoljno in nekontrolirano postopanje kartelov.

G. Savić je nato podrobno razložil postopanje kartelov pri določanju cen. Na podlagi svojega monopolnega položaja, ki so ga dosegli s kartelno pogodbo, izkoriščajo potrošnike do skrajnosti in kopicijo svoj dobiček. V interesu javnosti je zato, da se uvede nad karteli in njih poslovanjem učinkovita kontrola. Če že morajo karteli biti, potem ne smejo biti v direktno škodo javnosti.

Nato je podal g. Stojankić obsežen referat o delovanju in organizaciji različnih kartelov v državi. Nastopilo je več govornikov, ki so v glavnem zahtevali brezpogojno prepoved delovanja vseh kartelov. Glavni zbornični tajnik dr. Marodić je pa ob tej priliki opozoril, da je zahteva po popolni prepovedi delovanja vseh kartelov sicer zelo upravičena, vendar pa bi se le težko v resnici izvedla. Zato bi bilo mnogo koristnejše, da se ne zahteva neposredna prepoved kartelov,

marveč da se usvoji predlog resolucije g. Stojankića, ki se v celoti pridružuje zahtevi obrtnikov, da se izvede nad karteli energična državna kontrola.

Po zaključku diskusije sveta trgovinske zbornice v Beogradu je bila soglasno sprejeta resolucija, ki zahteva:

1. Obvezno registracijo kartelov.
2. Državno kontrolo nad karteli.
3. Zmanjšanje carine na proizvode vseh karteliranih podjetij, ki izkoriščajo zaščitno carino v tej meri, da jim donša večji dobiček, kakor pa je po zakonu dopuščen.
4. Obvezno maksimiranje cen proizvodov podjetij, ki so obenem člani mednarodnega kartela, ali pa so afilacije tujih karteliranih podjetij.
5. Zmanjšanje carine in maksimiranje cen proizvodov karteliranih podjetij, ki zaradi sedanjih deviznih predpisov in drugih uvoznih težko izkoriščajo to stanje in prodajajo svoje proizvode nad uvozno pariteto.

V uradu ali ustanovi, ki bi se bavila s kontrolo kartelov, zmanjšanjem carine in maksimiranjem cen, morajo biti zastopane tudi trgovinske zbornice, oziroma trgovski odseki skupnih zbornic.

Te ukrepe je treba podvzeti takoj, ker se je toleriranje tega nedovoljenega delovanja kartelov opravičevalo s slabimi kupčijskimi posli industrije, kar pa danes nikakor več ne velja.

Ni treba še posebej poudarjati, da se tem zahtevam beograjskih trgovcev slovenski trgovci v celoti pridružujejo.

Podatki o našem gospodarstvu v juniju

Iz poročila Narodne banke

Narodna banka je objavila podatke o stanju našega gospodarstva koncem junija 1937.

Borzni promet je znašal: efektivni promet v mesecu juniju 28 milijonov (lani 22), v vsem prvem polletju pa 195 (124), devizni promet se je povečal na 285 milijonov (217), v prvem polletju na 1.593 milijonov (1261).

Poročilo o gibanju cen izkazuje padec indeksa zaradi sezone, in sicer za 0,5 na 72,1% (1926=100). V lanskem juniju je znašal indeks 63,9% in se je torej letos dvignil za 10,3 in proti zadnjima dvema letoma za 12,8%.

Hranilne vloge so v juniju dosegle skupno (banke in hranilnice) 11.390 milijonov din. Dvignile

so se v enem letu za 998 milijonov din. Vloge Državne hipotekarne banke in Poštne hranilnice so se dvignile za 276 milijonov na skupno 2.359 milijonov din.

Izvoz je dosegel v juniju vrednost 416 (lani 294) milijonov din in se je gibal v zadnjih šestih mesecih takole: januarja 402 (lani 289), februarja 419 (215), marca 512 (345), aprila 570 (268) in maja 501 (220) milijonov dinarjev.

Uvoz pa je znašal v juniju 433 (lani 294) milijonov din. V ostalih mesecih pa smo uvozili blaga v januarju za 321 (342), februarju 334 (294), marcu 451 (420), aprilu 463 (326) in maju za 418 (324) milijonov dinarjev.

Promet je narastel v juniju na

Za zboljšanje telefonskega prometa z inozemstvom

V poštne ministristvu v Beogradu se je končala konferenca naših, rumunskih in italijanskih zastopnikov telefonske službe. Na konferenci so sklepali o tranzitnem telefonskem prometu. Parafiran je bil dogovor, po katerem se bo usmeril rumunski telefonski promet z Italijo in Švico, ki je sedaj šel preko Madžarske in Avstrije, v bodoče preko Jugoslavije, pa tudi promet med Rumunijo in Grčijo, ki je doslej šel preko Bolgarije, pojde v bodoče preko Jugoslavije. V ta namen bodo zgradili med Bukarešto in Beogradom 3 nove telefonske proge s pomočjo visokofrekvenčnih telefonskih naprav. Prva se bo rabila za neposredni promet Bukarešta—Atene, druga za Bukarešto—Milan in tretja za Bukarešto—Beograd. S to instalacijo bo dobil Beograd poleg sedanje telefonske proge Beograd—Bukarešta, ki gre čez Zaječar in Crajevo, še eno direktno progo v Bukarešto čez Pančevo in Belo Crkvo.

Za zboljšanje naše telefonske zveze z Italijo in omogočenje tranzitnega prometa med Rumunijo, Italijo in Švico in obratno bodo zgradili tri nove proge med Zagrebom in Trstom; ena bo služila prometu med našo državo in Trstom (Zagreb—Trst), druga prometu savske, dela drinske in primorske banovine s Švico (direktna proga Zagreb—Curih čez Trst in Milan) in ena za zvezo med Bukarešto in Milanom. Sedanja proga Zagreb—Curih, ki se je poslužuje tudi Beograd, se bo izpremenila v direktno progo Beograd—Curih.

Pristojbine za telefonski promet med Jugoslavijo in omenjenimi državami bodo ostale iste, za tranzitne govore med Rumunijo, Italijo in Švico in obratno pa bo pripadlo Jugoslaviji 3/40 zl. fr. za triminutni govor, za govore med Rumunijo in Grčijo in obratno pa 2/40 zl. fr.

Vse naprave za omogočenje novega telefonskega prometa bodo izdelane najkasneje v 6 mesecih.

Ponudba za prevzem zastopstva

Tvrdka Ešref Prčić, agenturna i komisijalna radnja v Tuzli, poštanski pretnica 48, bi prevzela zastopstvo naših tovarov. — Lastnik tvrdke prepotuje po tri do štiri krat celo Jugoslavijo. Prevzel bi zastopstvo za manufakturno, galanterijsko, usnjeno in drugo blago.

Malomeščanske »Čenč«

ter podobni, navadno pisani, lito-grafirani ali hektografirani, le redko pa tiskani listi z zbadljivimi epigrami, paskvili in pamfleti, ki so jih ponajveč pisali veseli študentje, so zlasti v minulem stoletju razburjali naša mesta in trge. Posebno imenitne so postale zbadljivke, ki jih je objavljala ljubljanski nožar in pesmar Miklavž Hoffmann v svojem rokopisnem listu »Der Messerschmiedshammer«, pozneje je pa nagajal Ljubljancem s slovenskimi verzji ter se tudi s članki potegoval za poštenje in naprednost v javnem življenju. Kakor se Ljubljanci sedaj nastavlajo pred tablam, ki so se nekaj prerivali pred Hoffmannovim izložbenim oknom, kamor je razobešal svoj vedno zanimivi list. Tudi Kranj, Škofja Loka in druga mesta so imela več takih šaljev in satirskih listov s slovenskimi in nemškimi verzji, ki so zbuiali med purgarji neznansko ogorčenje. Brez takih listov bi razstava slovenskega novinarstva nikakor ne mogla pokazati pravega domačega humorja, duhovite zbadljivosti in satire, zato pa prav vljudno prosimo, da take liste pošljete na posodo, saj prevzamemo za vse posojene nam predmete

popolno jamstvo in jih takoj porazstavi nepoškodovane vrnemo lastniku. Tudi vse letnike in posamezne številke »Brenčija«, Levstikovega »Pavliha«, Železnikarjevih »Sršenov« in »Škrata« ter drugih šaljev listov potrebujemo več izvodov za razne oddelke razstave, zato smo pa hvaležni tudi za vsako posamezno številko. Predvsem pa prosimo naša društva za sezname vseh starejših časnikov in časopisov, ki jih hranijo v svojih knjižnicah. Društva bodo s tem pokazala, da res delujejo za prosveto. Za zahvalo objavimo njih imena. Pripravljamo odbor razstave slovenskega novinarstva, Ljubljana-Velesejem.

Ali grozi dumping s kitajsko manufakturno?

Neka velika izvozna tvrdka v Hong-Kongu se je obrnila na Združenje trgovcev v Šibeniku, da

dobi zvezo z našimi uvozniki, ki bi bili pripravljeni uvažati v Jugoslavijo kitajsko manufakturno blago. Verjetno je, da so prejela tudi druga združenja podobne ponudbe. Ker je Kitajska silno oddaljena od naših krajev, se mora sklepati, da bo kitajska manufakturna silno poceni, ker drugače se prevoz ne bi izplačal. Bati se je zato, da dobimo namesto japonskega kitajski dumping z manufakturnim blagom.

Mednarodna konferenca dela

Govor iug. delegata delodajalcev Gioke Čurčina

Namesto sloga, v katerem je govoril nek vladni delegat, bi se poslužil, če mi dovolite in čeprav mu ne odrekam corneillske klasičnosti, raje svojega načina, ker se mi pač zdi šaljivost prikladnejša, da povemo resnico.

Značilnost povojnih časov je zatiranje preskušanih načel, ki se izgubljajo v megli bolj ali manj zgrešenih domnev, in njih nadomeščanje z drugimi, enako nezanesljivimi.

Primer za to so javna dela. Izvajala so se vedno v mejah proračunskih možnosti in po velikosti kredita, ki ga je imela dotična država. Takrat so samo nekateri poslanci, brez želje, da bi si pridobili lahorik za svojo prihodnjo izvolitev — kršili to prakso in ogrožali državni proračun in kredit.

Po veliki vojni je dobilo to kršenje prakse pri političkih skoraj znanstveno podlago. Trdili so, da so javna dela korenito sredstvo proti brezposelnosti in pričeli so jih uporabljati celo v Veliki Britaniji, kjer se sicer neradi opirjajo tujih skušenj.

Kolikar se je proizvodnja manjšala, toliko se je vzporedno večala brezposelnost. Nasprotno pa se ob povečanju industrijske proizvodnje brezposelnost ni sorazmerno nižala.

Pokazalo se je celo pri mnogih ekonomistih, da prepričanje ni drugega ko vprašanje časa, kajti kmalu so spoznali, da pomenijo javna dela le zelo nezanesljivo sredstvo zoper brezposelnost. Toda ker je kriza okrepila državno intervencijo in ker za to posredovanje in za pridobivanje volitev ni bilo drugih pripomočkov, so se naglo vrnili povsod k javnim delom, in zdaj že s hrupom, trdeč, da dalekovidna politika javnih del lahko zravna gospodarska nihanja in dōbe depresije s tem, da podpre razvoj in vrnitev v naravno blagostanje.

Nekateri ekonomisti in nekateri politiki, podobni Machiavellijevim diplomatom, ki vedo vse in nič, so priporočali silna sredstva ne glede na proračunsko stanje in predvsem z ustvarjanjem nerentabilnih poslov.

Namesto pripravljanja trdnih pogojev za obnovo blagostanja (prosperitete), kakršni so n. pr. znižba davkov, ki ovirajo proizvodnjo, ureditev in poravnava dolgov, zlasti letičnih dolgov (kar bi omogočilo znatne proračunske prihranke, utrdilo občutek varnosti zasebnopravne lastnine ter oživljalo poslovanje in kreditno delavnost), so pričele nekatere vlade z zavlačevalnim načinom ravnati gospodarski ustroj, za katerega so komaj približno vedele, kako deluje. Z drugo besedo: pričeli so se eksperimenti. Znižali so proizvodnjo, monopolizirali trgovino nekaterih kmetijskih pridelkov, podpirali eno vejo gospodarstva na najhujšo škodo druge. Postavili so načrt javnih del in naložb (investicij), načrt, ki so ga obskrbeli z uvajanjem novih oziroma z zviševanjem dotedanjih davkov.

Uspeh tega je bilo, da se je čisto gospodarsko zboljševanje zastavilo in da so dežele, kjer teh

poskusov ni bilo ali vsaj le malo, mirneje in popolneje zmagale prehod k resničnemu ali umetnemu blagostanju. Zlasti je brezposelnost hitreje padala v teh deželah, kjer so bolj upoštevali psihološke činitelje kot pa programe, ki ovirajo giblnost in prožnost gospodarstva ter naravno tvoritev konjunktura.

Ukrepi naše organizacije niso dovolj preučili zgodovinske strani javnih del, ki jih tu opisujem. Od l. 1919. je hotela organizacija prihraniti javna dela za čase brezposelnosti. V l. 1926. je dodala »nadmestilni ritem«. Poslej se govori o ritmu kakor o Beethovnovih sonatah. Še blaženi Albert Thomas, ki ni bil brez smisla za realnost in brez dobrega nosu, se ni mogel ubraniti teh sirenskih glasov.

Mislili so, da smo našli vesoljno sredstvo proti krizi. Sanjali smo o nekem sodelovanju in celo o mednarodnem finansiranju javnih del. Mnogi finančni ministri so že upali, da so našli potrebna inozemska posojila.

Samo Društvo narodov ni hotelo korakati in se je otrešlo. Imelo je že skušnje z moralnimi garancijami in se ni hotelo spuščati v nevarnost. Dalo si je zato vzgojiti otroka iz londonskega legalističnega g. Oerstedu in ga poslalo komisiji za vprašanje brezposelnosti, potem upravnemu odboru, da ga je slednjič sprejela konferenca, a končno so ga nastanili v »mednarodni komisiji za javna dela, ki naj se ustanovi«. Tam niso zahtevali nič več ko skromen toda trden sedež, ki naj bi omogočil »nadzorovati harmoničen razvoj«.

Ni potrebno, da stroški za javna dela pokvarijo državne finance tako, da država izgubi javno zaupanje. Zato je včasih bolje, da država plača leteče dolgove, kakor pa da finansira javna dela, zlasti kadar ima že velike izdatke za oboroževanje.

Kakor vidite, utegne postati vloga, ki jo je v tem pozvana igrati ta komisija, precej resna. Dokler se drži v nekih plasteh upanje v javna dela, ne more in ne sme komisija napraviti križi.

Z druge strani ni mogoče večno hraniti preveliko prevaro v hladilniku; treba je bo zmanjšati na pametno velikost. Največ skušenj v tej zadevi moramo priznati našim prijateljem Američanom. Ko so jih vabili v objem, so opazili, da gre bolj za filozofiranje kot pa za čisto znanost; in nasveti, ki jih dajejo, so bolj negativni. Pravijo na primer, da ni dobro, če izdatki za javna dela ubijajo državne finance, ker so te že dovolj razrahljane z oboroževanjem; oziroma, da je bolje plačati leteče dolgove kot zalagati javna dela, ter končno, da je treba finansirati javna dela s posojili in ne s taksami in davki; niso nam pa povedali, kako naj poceni pridemo do posojil, posebnost še v časih krize, ko je kredita malo, potreba javnih del pa velika. Glede vprašanja, kako je usmerjati famozni ritem, nam pravijo, da v časih depresije pospešujemo javna dela, ki spodbujajo proizvodnjo blagovnega kapitala (produkte produkcije), medtem ko naj pri prvih znakih upadajoče

prosperitete pospešujemo proizvodnjo potrošnega blaga. Pripovedniško bi rekli, da je to od daleč nekaj, na blizu pa ne dosti. V resnici navadno ne opazimo teh različnih cikličnih stopenj. Gre pa za pospeševanje del, ki so najdražja in v času, ko so blagajne prazne ter kredit izčrpan.

Neki Keynesovi pristaši nam predlagajo politiko »Cheap Money«. Toda denar je termometer, ki nam kaže temperaturo oziroma konjunkturo, in ne znamo delati temperature s termometrom, kakor ne konjunktura z denarjem. Razen tega je interes tako občutljivo orodje kredita, da že najmanjše spremembe ustaljenih davkov na obresti priključijo občutne gospodarske motnje. Zato je vedno košljivo, če hočemo dirigirati gospodarstvo v kakršno koli smer z etatističnimi ukrepi. Kakor je zlati zaklad ostal najboljši možni denarni temelj, tako se bodo vprav Američani v navalu te zlate polnokrvnosti prvi znašli. Zasebna iniciativa je po pravilu dokazov in rešilno za rentabilnost ostala najboljši mehanizem za uravnavanje gospodarstva v koristna dela. Zato ima dobro gospodarsko politiko tista vlada, ki postavlja zasebni delavnosti čim manj ovir.

Kakor vidite, se torej sme nekaj napraviti, če se držimo stvarnosti; treba je le imeti pogum, da razbijemo prevaro, in ena izmed prevar je tudi vera, da se z javnimi deli dajo voditi gospodarski cikli. To je predvsem naravni psihološki pouk, ki bo lahko koristil za turizem in promet v naravnih časih, če ga ne bodo zlorabljali politiki in pristaši pristranske doktrine. V časih krize pa nam bo s pomočjo javnega mnjenja pomagal pomirjevati paniko, ki jo navadno povzročata kriza in rastoča brezposelnost.

Ob koncu bi rad spet citiral Talleyranda, velikega in vedno sodobnega diplomata, ki je dejal, da je vse, kar storimo po načelih pametne svobode, v skladu z idejami naše dobe, ker dobra politika mora napredovati vedno in previdno s časom.

Ze v 24 urah
barka, plestra in temljane snabi obleke, klebake itd. Skrobi in svetloška srage, svrtnike in manšete. Pere, sni, munge in lika domače perle

tovarna J. S. REICH

Poljanski nasip 4-5. Selenburgova ul. 8

Telefon št. 22-72.

»Službeni list«

dravske banovine 63. kos z dne 7. avgusta objavlja: Pravilnik o oddajanju pravice za prodajo železniških vozovnic — Ratifikacija pravnih in trgovinskih konvencij z Madžarsko in Anglijo — Popravek o medicinskih fakultetah — Popravek v uredbi o minimalnih mezdah (nebitven) — Objave banske uprave in razne razglase.

Politične vesti

Sestanek Male antante v Sinaji bo 28. avgusta in bo konferenca trajala dva dni.

O pogajanjih med Anglijo in Italijo je objavil znani konservativni politik in bivši večkratni angleški minister Winston Churchill v »Evening Standardu« članek pod naslovom »Angleško - italijansko prijateljstvo, kako?« Churchill pravi v tem članku, da je mogoče razložiti ta pogajanja samo v zvezi z znanimi Edenovimi izjavami o teritorialni nedotakljivosti Španije, njenih otokov in njenih kolonij, kar je za Anglijo ogromnega praktičnega pomena. Nasprotna stranika se mora odpovedati vsakemu poskusu motenja britanskega stika z Jugoslavijo, Grčijo, Turčijo, Palestino in Egiptom. Churchill zaključuje svoja izvajanja z ugotovitvijo, da bo zagotovitev miru v tem letu odvisna predvsem od premoči angleške mornarice in moči francoske armade.

Sestanek francoskega ministrskega predsednika Chautempsa z italijanskim poslanikom v Parizu Ceruttijem razlagajo tako, da pogajanja za ureditev perečih vprašanj Sredozemlja v smislu določeb gentleman agreementa ne bo mogoče voditi brez sodelovanja Francije in drugih sredozemskih držav.

Londonski odbor za nevmešavanje je zopet dokazal vso svojo nemoč s tem, da je ponovno odložil svoje seje za nedoločen čas.

Predstavniki Vatikana v Parizu je glede na vesti o priznanju generala Franca izjavil, da Vatikan ni priznal nacionalistične vlade v Španiji, pač pa se vrše pogajanja o tem vprašanju.

General Franco je izdal dekret, s katerim ustanavlja novo državno stranko, ki se bo imenovala »Phalange Española Tradicionalista de las Jons«. V tej stranki naj bi se združila oba nacionalistična tabora Španije v eno fronto, tako da bodo Karlisti jamstvo nadaljevanja zgodovinskega razvoja, Falangisti pa preoblikovalci nacionalne revolucije. Vodja stranke je general Franco, ki predstavlja vrhovno oblast in je odgovoren samo Bogu in zgodovini.

Francove topništvo je zopet obstrlevalo Madrid. Obstrlevanje je trajalo pet ur. Porušenih je mnogo poslopj, število človeških žrtev pa je izredno veliko.

Republikanska armada, ki jo cenijo na 70.000 mož, je skoraj popolnoma obkolila Huesco.

Nacionalistični avioni so bombardirali Santander in so pri tej priliki metali letake, v katerih pozivajo baskijsko prebivalstvo k predaži.

Katalonska vlada je odposlala na aragonsko fronto armado 200.000 dobro oboroženih in izvežbanih mož. Čete so razdeljene na tri armadne zbore.

Tri trgovske ladje so bile od avienov bombardirane pri Alžiru in je ta napad izval veliko vznemirjenje v Londonu. »Daily Herald« poroča iz Alžira, da so bile ladje napadene od nacionalističnih letal, ki so metala bombe nemškega izdelka. Zaradi tega napada je poslala angleška vlada ostro noto nacionalističnemu poveljstvu v Palmi.

Poveljniki severnih kitajskih armad so bili pozvani v Nanking, da bodo poročali Čang Kaj Šeku o položaju in razpoloženju v severnih provinciah. Pri tej priliki bodo dobili tudi navodila za nadaljnje delo.

Kitajska centralna vlada v Nankingu je izdala proglas, v katerem poudarja, da mora biti vsakemu Kitajcu v čast, da pomaga kot vojak svoji domovini. Vlada pripravlja mobilizacijo vseh moških med 18. in 45. letom, s čimer bi bilo zbranih 40 milijonov za orožje sposobnih Kitajcev.

Kitajska komunistična armada, ki šteje okoli 50.000 mož, je krenila v severni del pokrajine Šansi. Čete so moderno opremljene in operirajo po navodilih iz Nankinga.

Povečano mandžursko državo hočejo ustvariti Japonci s prikloptvijo doslej zasedenih provinc Šantung in Hopei, Peking pa naj bi postal glavno mesto mandžurske države.

Med Rusijo in Japonsko je izbruhnil spor, ker je začela neka japonska petrolejska družba, ki izkorišča petrolejske vrlece na Sahalinu graditi cevovod do neke luke na Sahalinu.

Nemški zunanji minister v Neurath se mudi v Avstriji na svojem posestvu, kjer ga bo obiskal avstrijski državni tajnik in zunanji ministrstvu Schmidt.

Voditelj španskih trockistov Andreja Nina, ki je pobegnil iz nekega madridskega sanatorija in bi moral priti pred sodišče, so našli v neki barcelonski ulici mrtvega.

Denarstvo

TEDEN NA LJUBLJANSKI BORZI

POSEBNO POROČILO "TRGOVSKEGA LISTA"

Zunanja trgovina

Jugoslovanski izvoz železne rude v I. polletju 1937

Po uradnih podatkih je znašal naš izvoz železne rude v prvih 6 mesecih t. l. 251.406 ton v vrednosti 46'8 milijona din. V istem razdobju lanskega leta smo izvozili 158.344 ton železne rude v vrednosti 18 milijonov din, kar znači povečanje za 93.062 ton, oziroma 28'8 milijona din. Cena železne rude se je letos povečala za 720 din pri vagonu.

Železno rudo smo izvažali v naslednje države:

	ton	milij. din
Madžarsko	124.233	21'5
Čehoslovaško	82.940	15'7
Romunijo	36.917	7'8
Anglijo	4.613	1'1
Avstrijo	2.486	0'5
Belgijo	150	—
Holandijo	50	—
Poljsko	15	—

Močno povečanje bolgarskega izvoza

Bolgarska zunanja trgovina se je v prvih 6 mesecih letošnjega leta v primeri z istim razdobjem lani zelo povečala. Bolgarija je izvozila v tem času 312.819 ton blaga v vrednosti 2388 milijonov levov, lani pa 145.154 ton za 1479 milijonov levov.

Glavni izvozni predmeti so bili: tobak, ki so ga izvozili 13.711 ton v vrednosti 984 milijonov levov (lani 11.189 ton za 655 milijonov), žita 105.123 ton za 538 milijonov (70.158 ton za 121 milijonov), jaje 9957 ton za 204 milijonov levov (9485 ton za 217 milijonov).

Narastajoča tendenca bolgarskega izvoza pa traja še naprej. Zelo se je povečal izvoz v Čehoslovaško, Anglijo in Poljsko. Po sedanjih cenitvah bo pridelala letos Bolgarija 60.000 ton namiznega grozdja, ki ga bodo večji del izvozili. Tudi za bolgarsko žito vlada letos v inozemstvu veliko zanimanje. Letos pričakujejo v Bolgariji 150.000 ton več žita kot lani, ko so ga pridelali okoli 2.000.000 ton.

Družbo za raziskovanje inozemskih ležišč železne rude so ustanovili v Berlinu. Delniški kapital družbe znaša 500.000 mark. Kakor poroča »Berliner Tageblatt«, se bo družba zaenkrat bavila z ležišči železne rude v Jugoslaviji.

Letošnje žetev bombaža v Združenih državah Sev. Amerike ceni »Journal of Commerce« na 15.700.000 bal. Lani so pridelali v Združenih državah 12.399.000 bal, l. 1935. 10.638.000, l. 1934. pa celo samo 9.636.000 bal bombaža. Iz Južne Amerike pa poročajo, da cenijo letošnjo žetev bombaža v Braziliji na 2.105.000 bal.

Ameriško-ruska trgovinska pogodba je bila po poročilih iz Washingtona zaključena 5. t. m. Ruski nakupi v Združenih državah bodo po novi pogodbi v l. 1937/38. precej večji kot pa so bili lani.

Sladkorni monopol je uvedla l. t. m. Holandija in bo uvoz in izvoz sladkorja kontrolirala država. Ta sklep holandske vlade je posledica sklepov londonske sladkorne konference, ki je določila za Holandijo in Javo izvozni kontingent 1.050.000 ton sladkorja.

Trgovinski urad Združenih držav Sev. Amerike je izdelal statistiko, koliko se v posameznih državah uporabi čevljev. Po tej statistiki se uporabi na vsakih 100 prebivalcev v USA na leto 326 parov čevljev, v Vel. Britaniji 277, v Čehoslovaški in Belgiji 200, v Švici 197, na Nizozemskem 190, na Švedskem 160, v Nemčiji 114, Italiji 70, Španiji 52, Poljski in Braziliji 45, Jugoslaviji 28 in Japonski 14 parov čevljev (ker nosijo tu večinoma sandale). V Združenih državah Sev. Amerike porabi povprečno vsak prebivalec več kot tri pare čevljev na leto, v Jugoslaviji pa šele štirje prebivalci en par čevljev. Le zakaj govorimo, da smo bogata država!

Med Avstrijo in Italijo je bil podpisan dogovor o ustanovitvi avstrijskega carinskega urada v Trstu.

Ker ni bila podpisana avstrijsko-romunska trgovinska pogodba, je Avstrija znižala uvozno carino na bencin, razen na bencin romunskega izvoza. Hkrati je prepovedala petrolejskim družbam, da uvažajo bencin iz Romunije.

Tedenski pregled beograjske borze

Najzanimivejši pojav na beograjski efektni borzi v preteklem tednu je bilo vsekakor gibanje tečajev vojne škode. Promet z vojno škodo je bil namreč v obratnem sorazmerju z gibanjem tečajev. Čim bolj je šel tečaj navzdol, tem večji je bil promet in obratno. Veliko zanimanje za vojno škodo je bilo, kakor izgleda, do pot špekulativnega značaja. Javna roka na to gibanje tečajev ni vplivala in se je zadržala precej rezervirano. Tečaj vojne škode je bil dne 5. t. m. 405'75 (404'50). Tečaji ostalih papirjev so ostali na višini zadnjih 14 dni, pri 7% investicijskem posojilu pa so bili celo višji, in sicer 90'50 (89'50). V 6% begluških obveznicah in dalmatinskih agrarih se je kot že v prejšnjem tednu opazilo pomanjkanje blaga in je bil tečaj obeh papirjev nekoliko višji kot prejšnji teden. Tečaj obeh papirjev je bil 74'50 (74'25). Precej stabilen je bil 7% Blair, ki je sicer tudi dosegel višji tečaj, namreč 84'25 (84).

Promet je bil znatno manjši kot prejšnji teden, kar je posledica majhnega prometa v vojni škodi, ki je bil za eno tretjino manjši kot prejšnji teden. V ostalih papirjih je bil promet normalen. V vojni škodi je znašal 1.504 (4.420), v 6% begluških 1.758 (1.765), v 6% dalmatinskih agrarih 238 (287), v 7% Blairu 237 (290), v Narodni banki pa 15 (38).

Na deviznem tržišču so bili tečaji stabilni, edino šiling je dosegel tečaj 855'39 (30. VII. 835). Funt se že dalj časa drži na 238, tečaj klirinške marke je bil nekoliko višji 1.280 (30. VII. 1.278'53). Lire so se trgovale po 218, grški boni pa po 31.

Promet na deviznem tržišču je znašal 26'8 milijona din (16'4). Največji promet je bil v funtih, in sicer 12'3 (6), nato pa v markah 11 (7'5), šilingih 2 (2) in v grških bonih 770.000 (396.000).

Zlate rezerve Francoske banke

Francoska banka je objavila svoj tedenski izkaz od 20. julija, ki izkazuje pričakovano valorizacijo zlatih rezerv, ki so last banke. Valorizacija je bila izvršena na podlagi dogovora med državo in Francosko banko. Zlate rezerve so se doslej računale na bazi paritete 49 miligramov zlata, sedaj pa so zlate rezerve zaračunane na podlagi paritete 43 miligramov zlata, oziroma 38'2 miligrama čistega zlata. Zaradi valorizacije se je vrednost zlatih rezerv povečala za 6817 milijonov na 55.677 milijonov frankov. Valorizacijski dobiček pripade pred kratkim ustanovljenemu fondu za podpiranje tečajev državnih rent.

Obtok bankovcev v Angliji se je povečal na rekordno višino 503 milijonov 877.456 funtov šterlingov in je za 50 milijonov višji kot lani v istem času. Povečanje obtoka bankovcev razlagajo s pričetkom potovalne sezone, z dotokom francoskega ubelega kapitala in z zboljšanjem splošnega gospodarskega položaja.

Zlata je izvozila letos Japonska v Združene države Severne Amerike že za 125 milijonov dolarjev. Sedaj pa je pripravljena za izvoz v U. S. A. zopet za 413 milijonov jenov (130 milijonov dolarjev) japonskega zlata.

Državni dolgovi Bolgarije so po najnovejših podatkih razdeljeni takole: predvojna zunanja posojila 9.757.727.310 levov, notranja posojila 2.760.738.408 levov, zunanje posojila iz l. 1926. 1.276.572.900 levov in stabilizacijsko posojilo iz l. 1928. 2.542.169.050 levov. Dolg pri Narodni banki znaša 3.551.463.250 levov, razni državni dolgovi 384.705.764 levov. Po teh podatkih znašajo torej konsolidirani državni dolgovi Bolgarije skupno 20.205.371.682 levov. Leteči državni dolgovi pa znašajo 1.924.762.776 levov.

Devizno tržišče

Tendenca nestalna; promet din 6.634.478'81

Nalik predzadnjemu borznemu tednu, ki je zaključil s skupnim deviznim prometom blizu 6'7 milj. dinarjev, je vladala tudi v minulnem tednu še precejšnja kupčijska živahnost.

Ponovni porast prikazuje deviza Berlin, pa tudi London, med tem ko je znatno popustil promet z avstrijskimi šilingi in deloma z amer. dolarji.

V posameznih devizah je bil dosežen tale skupni promet:

Devize:	pred- zadnji teden	minuli teden
(vse v tisočih dinarjev)		
Amsterdam	173	34
Berlin	1811	2121 priv. klir.
Curih	67	291
Biz-deviza	187	246 avstr. pr. kl.
Dunaj	958	388
London	2563	2879 priv. klir.
New York	755	570
Pariz	88	22
Praga	5	6
Solun	93	67 boni
Trst	—	10

Narodna banka je še nadalje posredovala v Curihu ter Londonu in dala skupno prav toliko deviznega blaga na razpolago kakor v predzadnjem tednu. Ponovno je začela intervenirati tudi v devizi Pariz.

V privatnem kliringu je bilo perfektirano največ zaključkov v angleških funtih in nemških markah, znatno manj pa v avstr. šilingih ter dinarski devizi. Malenkosten je bil tudi promet v grških bonih, in sicer na bazi din 32'50.

Notice privatnih kliringov so bile za:

Angleški funt	
2. in 3. avgusta din 238'—	
4. avgusta din 237'20—238'80	
5. in 6. avgusta din 238'—	
Avstrijski šiling	
2. avgusta din 8'37—8'47	
3. avgusta din 8'45—8'55	
4. avgusta din 8'47—8'57	
5. avgusta din 8'54—8'64	
6. avgusta din 8'50—8'60	
Nemška marka	
2., 3. in 4. avgusta din 12'70—12'90	
5. avgusta din 12'72—12'92	
6. avgusta din 12'74—12'94	

Od ponedeljka 2. t. m. do zadnjega petka je znašala skupna tečajna razlika pri devizi (vse izraženo v poenih): Amsterdam —1'01, Berlin —0'51, Bruselj +0'50, London +2'06, New York —1'31, Pariz +0'03, Praga —0'10 in Trst +0'13. Edini Curih je beležil ves čas brez izprememb.

Devize	Povpr. din	Pon. din
1937		
Amsterdam	2. VIII. 2394'66	2409'25
	6. VIII. 2393'65	2408'25
Berlin	2. VIII. 1745'03	1758'90
	6. VIII. 1744'52	1758'40
Bruselj	2. VIII. 729'95	735'02
	6. VIII. 730'45	735'52
Curih	2. VIII. 996'45	1003'52
	6. VIII. 996'45	1003'52
London	2. VIII. 215'73	217'79
	6. VIII. 215'81	217'87
New York	2. VIII. 4308'51	4344'82
	6. VIII. 4307'20	4343'51
Pariz	2. VIII. 162'52	163'96
	6. VIII. 162'55	163'99
Praga	2. VIII. 151'43	152'54
	6. VIII. 151'33	152'43
Trst	2. VIII. 257'57	230'65
	6. VIII. 227'70	230'78

Efektno tržišče

Tendenca za državne papirje stalna

Kot v prejšnjih tednih je tudi tokrat izmed industrijskih in bančnih papirjev notirala samo Trboveljska premogokopna družba. Do srede 4. t. m. je beležil ta papir din 245'— za denar, a din 255'— za blago, odtlej pa za din 5'— nižje tako v ponudbi, kakor tudi v povpraševanju.

Notice državnih efektov so bile:

	1937	din	din
7% inv. pos.	2. VIII. 89'—	91'—	
	6. VIII. 89'50	91'—	
8% Blair	2. VIII. 96'—	97'—	
	6. VIII. 96'25	97'25	
7% Blair	2. VIII. 85'—	86'—	
	6. VIII. 85'—	86'—	
7% Seligm.	2. VIII. 98'—	100'—	
	6. VIII. 98'50	100'—	
4% agr. obv.	2. VIII. 52'—	53'50	
	6. VIII. 52'—	53'—	
4% drž. gar. agr. obv.	2. VIII. 51'—	53'—	
	6. VIII. 51'50	53'—	
6% begluške	2. VIII. 75'—	76'—	
	6. VIII. 75'50	76'—	
2'5% voj. škoda	2. VIII. 404'—	406'—	
	6. VIII. 404'50	406'50	

Žitno tržišče

Tendenca za žito in mlevske izdelke čvrsta

Cene so se znova okrepile pri pšenici in ječmenu, dočim na novo beleži baranjski ječmen ter nova pšenica po pogojih Prizada.

Na zadnjem borznem sestanku so bile dosežene te cene:

Žito:	din	din
Koruzna:		
suha, s kvaliteto garrancijo, franko nakladalna postaja	95'—	96'—
Pšenica:		
nova, gor. ban., 78 kg 2% primesi, zdrava, suha, rešetana, plačljivo proti duplikatu, franko nakladalna postaja	180'—	182'50
nova, gor. bačka, 78 kg, 2% primesi, zdrava,		

Nova pšenica (cene po pogojih Privilegirane a. d. za izvoz deželnih pridelkov)

1. fko ladja:	kval.	79/2%	din
Tisa I (od sev. meje do vključno Čuruga)	kval. 79/2%		190'—
Tisa II (od Zablja do ustja Tise)	kval. 79/2%		189'—
Begej	kval. 79/2%		189'—
Tisa Kanal (od Kule do B. Gradišta)	kval. 79/2%		188'—
Donava Kanal (od Crvenke do Bezdana)	kval. 78/79/2%		186'—
Kanal kralja Aleksandra	kval. 78/79/2%		186'—
Bačka (Donava-Baran, Donava-Baranja)	kval. 78/79/2%		188'—
Donava, Srem	kval. 77/78/2%		186'—
Donava, Srbija	kval. 77/78/2%—3%		185'—
Sava (Srbija, Srem, Bosna)	kval. 77/78/2%—3%		184'—
2. fko vagon:	kval.	79/2%	din
Par. Pančevo, Novi Sad in Apatin	kval. 79/2%		189'—
Par. Senta in Petrovgrad	kval. 79/2%		188'—
Par. Osijek in Zemun	kval. 77/78/2%—5%		185'—

Lesno tržišče

Tendenca neizpremenjena trdna

Kljub že povsem urejenim trgovskim odnosom z Italijo — v Sloveniji še vedno ni čutili nikakega zboljšanja vsaj kar zadeva lesno trgovino. Kontingenti so že davno razdeljeni, ne vemo pa kdo jih je deležen; mi gotovo ne, ker sicer bi se zlasti v tem času, ko se tako forsira izvoz, moral videti ugodnejši razvoj naše lesne kupčije. Pohanjamo: skrajni čas je že, da se obubožani Sloveniji pomaga vsaj na ta način ter omogoči čimprej vsaj izvoz lesa, ker bo na ta način pomagano predvsem zelo številnim malim in srednjim slovenskim producentom, ki dajejo dnevno kruha desetstičem revnim delavcem.

Prav bi bilo, da se podpre lastne ljudi ne pa privilegirana velepodjetja, ki po večini črpajo svojo moč v židovskem velekapitalu.

V ostalem je situacija pri nas neizpremenjena. Le v Angliji ne moremo več dobavljati bukovih stebričev, ker se je prevoz po železnici podražil (n. pr. do Sušaka za ca. din 15'— do din 30'—) in tudi po morju celo za 30 do 40 odstotkov!

Močno se išče še nadalje brusni les, a tudi za ogle in drva vlada precejšnje zanimanje.

Povpraševanja.

Več tisoč kub. metrov brusnega lesa za celulozo.

Išče se večja količina desk tombante, prizmirano blago, v dimenzijah: 5/8" in 7/8" debeline, 9' z medijo, 13' dolžine, od 4" naprej medija, 6" širine.

Večje količine madrjerov v predpisanih dimenzijah.

suha, rešetana, plačljivo proti duplikatu, franko nakl. postaja 180'— 182'50

Ječmen: 62 kg, 2%, suh, zdrav, rešetan, plačljivo proti duplikatu, franko nakladalna postaja 142'— 145'—

64 kg, 2%, suh, zdrav, rešetan, plačljivo proti duplikatu, franko nakladalna postaja 145'— 147'50

baranjski, spomladanski, 66 kg, pariteta Beli Monastir, dobava promptna 165'— 170'—

Oves: zdrav, suh, rešetan, fco. vagon slavonska postaja, plačljivo proti duplikatu 125'— 130'—

Mleviski izdelki: Moka: din din

pšenična Og. banatska postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu 290'— 295'—

pšenična Og. bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu 290'— 295'—

pšenična 2. bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu 270'— 275'—

pšenična 5. bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu 250'— 255'—

Otrobi: pšenični, debeli, v egal. 50 kg vrečah, bruto za neto, ekskl. prom. davek, franko vagon bačka postaja 110'— 115'—

pšenični, drobni, v egal. 50 kg vrečah, bruto za neto, ekskl. prom. davek, franko vagon bačka postaja 100'— 105'—

Večje količine smreke in jelke v angleških dimenzijah.

I./IIa. hrastove frize: v debelini 25 mm, v širinah 5, 6, 7, 8, 9, 10 cm, v dolžinah od 25 do 95 cm in od 1 m dalje.

Ia. neparjene in parjene bukovne stebriče (sevrone) v raznih dimenzijah, ki se interesentom naknadno sporoče. Zaključki se lahko blago, ki bi se izdelovalo v prihodnjih mesecih.

Parjena, ostrorobo paralelno rezana bukovina I. in II. kvalitete. Javorjeve neobrobline deske I. in II. kvalitete, 18 mm debeline.

Neobrobline lipovi plohi I. in II. Hrastovi boules. Breštovi boules in neobrobline plohi.

Deske smreka-jelka v III. in IV. kvaliteti 18/24 milimetrov debeline, dolžina 4 m, širina od 16 cm naprej; dobava sukcesivna.

Več vagonov jelovih in smrekovih desk v III. in IV. kvaliteti, 12 mm in 18 mm; dobava po dogovoru.

Skorote smreka-jelka, 12 mm; dobava promptna.

Neobrobline hrastovi plohi v I. in II. kvaliteti.

Češkoslovaški državljan Emil Laub, stan. v Libercu, Mühlfeldova ul. št. 13, opozarja jugoslovanske interesente — uvoznike češkoslovaškega blaga — da bi radevolje prevzel stalno zastopstvo za nakup češkoslovaškega blaga. Imenovani je več v izvoznih in uvoznih trgovskih poslih ter strokovnjak z večletno prakso, posebno v teh strokah: 1. vsakovrstno tekstilno blago, snovi, konfekcija, nogavice, pletenine, 2. barve, laki, politure, firneži. Korrespondira češko, nemško, angleško in francosko.

Za uvoznike blaga iz Češke

Češkoslovaški državljan Emil Laub, stan. v Libercu, Mühlfeldova ul. št. 13, opozarja jugoslovanske interesente — uvoznike češkoslovaškega blaga — da bi radevolje prevzel stalno zastopstvo za nakup češkoslovaškega blaga. Imenovani je več v izvoznih in uvoznih trgovskih poslih ter strokovnjak z večletno prakso, posebno v teh strokah: 1. vsakovrstno tekstilno blago, snovi, konfekcija, nogavice, pletenine, 2. barve, laki, politure, firneži. Korrespondira češko, nemško, angleško in francosko.

Vsak trgovec mora biti naročnik „Trgovskega lista“

Nove knjige

6-7. številka »Trgovskega Tovariša«

Najnovejša dvojna številka »Trgovskega tovariša« za junij in julij se zopet odlično reprezentira. V uvodnem članku je zbral **Drago Potočnik** zanimive in tudi aktualne podatke o razvoju našega železarstva na Gorenjskem. Članek navaja vse peripetije, ki jih je doživljalo gorenjsko železarstvo, ki doživlja sedaj po 30 letih zopet dobo novega razmaha. Z veseljem bo vsak naročnik prečital lepi Potočnikov donesek k naši domači zgodovini. — Prav tako tudi naslednji članek o zgodovini **Perles-Bals-Lasnikove hiše** v Ljubljani, ki jo je opisal vedno neutrudno delavni **dr. Andrejka**. — Aktualen in z bogatimi podatki podprt je članek **dr. Šarabona** o gospodarstvu Italije in njeni poti do avtarkije. — Posebej je treba še opozoriti na poročilo o ustanovitvi socialno-ekonomskega zavoda v Ljubljani. Zeleti je, da bi doseglo vabilo h pristopu v zavod čim večji uspeh. — **Dr. Andrejka** nadaljuje svoje biografije znamenitih trgovcev ter opisuje dvig trgovca **Jožefa Premroua**, ki je letos umrl v Gradcu. — Tem člankom sledi razni pregledi o svetovnem in domačem gospodarstvu, ki so že postali v »Trg. tovarišu« redni, kar povečuje njih vrednost. Sledita še članka o kongresu Mednarodne trgovinske zbornice v Berlinu ter o naši gospodarski književnosti. Bogati listek, poročilo o obnem zboru Trg. društva »Merkur« ter desetletnici ljubljanske borze zaključujejo dvojno številko.

Vsaka številka »Trgovskega tovariša« znova potrjuje njegov sloves; vse priznanje uredniku **Josipu Kavčiču**, da tako spretno vodi našo edino gospodarsko revijo.

Naj ne bo gospodarskega človeka, ki ne bi bil naročnik na to revijo, zlasti še, ker je naročnina izredno nizka, 36 din na leto, kolikor znaša naročnina, zmora pač vsak gospodarski človek. »Trg. tovariš« se naroča pri društvu »Merkur« v Ljubljani.

Knjiga o prometnem davku

Važna knjiga za vse gospodarske ljudi

Kakor smo že v predzadnji številki našega lista z dne 4. avgusta t. l. omenili, je izšla od up. nač. Stefana Sušca prirejena knjiga »Davki na poslovni promet«. S to knjigo je po dolgi letih ustvarjen priručnik, ki so ga naši gospodarski krogi bridko pogrešali; kajti doslej še nismo imeli slovenske knjige, v kateri bi bili združeni in pregledno urejeni zakon in pravilnik o davku na poslovni promet iz l. 1922. ter novejši zakoni in uredbi o skupnem davku iz leta 1930. oziroma 1931.

Vsebine te knjige na drobno tukaj ne bomo navajali, ker je razvidna iz naročilnice, ki smo jo priložili predzadnji številki našega lista. Poudarjamo le, da prekaša ta knjiga po svoji preglednosti in urejenosti vse doslej izdane srbohrvatske izdaje te vrste in se od-

likuje posebno v tem, da ima normativne razpise ministrstva za finance izvršene neposredno za beseidilom vsakega člena in paragrafa, h kateremu po svoji vsebini spadajo. Davčni tarifi pa se dodane obrobne pripombe, iz katerih je razvidno, če in v kakšni višini so predmeti obdačeni tudi z državno trošarino kakor tudi skupnimi banovinskimi trošarinami in takozvano kontrolno takso. Iz tega razloga sta se knjigi kot dodatek dodala tudi uredba o skupnih banovinskih trošarinah in pravilnik o njih.

Posebno važnost in veljavo pa dajata knjigi splošno in blagovno kazalo. S pomočjo teh abecednih kazal je knjiga uporabna za vsakega, tudi nestrokovnega, poslovnega človeka. V splošnem kazalu se najdejo posamezne določbe zakonov, uredb, ministrskih razpisov in ostalih pojasnil, ki obravna-

vajo konkretna vprašanja poslovnega davka. Blagovno kazalo pa vsebuje ne samo v davčni tarifi našete predmete temveč tudi vse drugo gospodarsko blago ter označuje pri njem davčno tarifno številko, po kateri se določeno blago obremenja s prometnim davkom. S to davčno tarifno številko pa je posredno že tudi označena številka carinske tarife, po kateri se carini blago pri uvozu.

Končno pripominjamo, da vsebuje knjiga vse veljavne predpise, pa tudi najnovejše, ki so izšli meseca julija t. l. in so stopili v veljavo s 1. avgustom t. l. Avtorju gre tudi zasluga in zahvala za to, da smo dobili poslovne davčne predpise prečiščene, kar je bilo že davno potrebno.

Knjigo priporočamo vsem poslovnim krogom in želimo, da si jo nabavijo, ker s tem le samim sebi koristijo.

Povpraševanje po našem blagu v tujini

Les in lesni izdelki:

811 — Berlin: zastopnik za les;
812 — Valletta-Malta: leseni zaboji (40.000 komadov).

Deželni pridelki:

813 — Dunaj: ponuja se zastopnik za povrtninske konzerve;
814 — Dunaj: krma za živino (koruza, oljne pogače itd.);
815 — Praga: suhe gobe;
816 — Ancona: beli in pisani fižol;
817 — Genova: olivno olje;
818 — London: pire iz paradižnikov;
819 — Dunaj: seme konoplje, maka, repice, buč, sončnic in žitaric (pšenice, rži, ovs, koruze itd.);

820 — Berlin: ponuja se zastopnik za živinsko krmo, razno seme in zdravilna zelišča;
821 — Berlin: laneno olje za izvoz v U. S. A.;
833 — Lagos (Nigeria): pisalne potrebščine;

834 — Schaag Rhld. (Nemčija): ekstrakt za strojenje kože.

Razno:

835 — Dunaj: ponuja se zastopnik za vse vrste življenjskih potrebščin;

836 — La Valletta: Jugoslovani, ki biva že dalj časa na Malti, se ponuja kot zastopnik za: mast, suho meso; salamo, sir, jajca, milo, sardine, smokve itd.;

837 — Beograd: tuja tvrdka želi stopiti v stike z našimi izvozniki jajc, surovega masla, sira, perutnine, sadja, raznih konzerv itd. zaradi izvoza v Egipt, Palestino, Sirijo in Irak. Plača v gotovini v svobodnih devizah.

838 — Liège: ponuja se zastopnik naših tvrdk, ki bi želele izvažati v Belgijo. Na zahtevo da prvo vrstne reference.

822 — Lyon: sviloprejkice;
823 — Dunaj: kamilice;
824 — Waipapakauri - New Zealand: olivno olje.

Proizvodi sadjarstva:

825 — London: konzervirano sadje in suhe češnje;
826 — Dunaj: orehi in suhe češnje;
827 — Berlin: ponuja se zastopnik za razno sadje.

Proizvodi živinoreje, perutninarstva in ribarstva:

828 — Hamburg: mršave svinje;
829 — Berlin: ponuja se zastopnik za čreva, ščetine, živalsko dlako, kože, krzno, perje in jajca;
830 — Dunaj: ponuja se zastopnik za mesne konzerve.

Proizvodi rudarstva:

831 — Asheville U. S. A.: rdeči železni oksid.

Industrijski izdelki:

832 — Forest (Belgija): tiskane bombažne tkanine;

Opomba:

Št. 1. — Singapore: modno blago, gotova konfekcija (moška in ženska), gumbi, zaponke, torbice, nogavice, verižice in vse ostale predmete razen suhega sadja. Nudi tudi proizvode iz Singapura in Malajskega polotočja po specifikaciji, ki jo Zavod na zahtevo dostavi.

Izvozniki, ki se zanimajo za eno od navedenih ponudb ali povpraševanj, naj se obrnejo na Zavod za pospeševanje zunanje trgovine Beograd, Ratnički dom, ter naj pri tem navedejo: 1. številko, pod katero je blago navedeno, 2. točno označbo vrste blaga, 3. način embalaže z ozirom na tržne uzance, 4. količino razpoložljivega blaga, 5. ceno, franko naša meja ali cif pristanišče države, kamor naj pride blago, 6. plačilne pogoje in 7. rok dobave. Za boniteto tujih tvrdk Zavod ne jamči.

Tržna poročila

Tržne cene v Celju

dne 1. avgusta 1937.

Govedina: 1 kg volovskega mesa 8 do 12, kravjega mesa 8 do 10, v ampov 5, pljuč 6, jeter 10, ledvic 12, loja 6 din.

Teletina: 1 kg telečjega mesa 8 do 12, jeter 14, pljuč 10 din.

Svinjina: 1 kg praščjega mesa 14 do 16, pljuč 8, jeter 12, glave 9. parkljev 8, slanina domače 14 do 15, slanina hrvaške 15 do 16, slanina soljene 16 do 17, slanina na debelo 15, sala 16, suhe slanina 18 do 20, masti 16 do 18, šunke 18, prekaženega mesa 14 do 18, prekaženih parkljev 9, prekažene glave 12, jezika 18 din.

Drobnica: 1 kg koštrunovine 8 do 10 din.

Klobase: 1 kg krakovskih 20, debrecinskih 18, hrenovk 20, safalad 18, posebnih 20, tlačenk 16, pol-suhih kranjskih 24, suhih kranjskih 26, 1 kranjska klobasa 3 do 5, 1 kg braunšviških 10, salami 45 do 50 din.

Perutnina: 1 piščanec majhen 9 do 12, večji 12 do 16, kokoš 20 do 25, petelin 22 do 30, raca 16, gos 30, domači zajec, manjši 5, večji 15 din.

Ribe: 1 kg krapa 18 din.
Mleko, maslo, jajca, sir: 1 liter mleka 175 do 2, kisle smetane 12, 1 kg surovega masla 22, čajnega masla 26 do 28, masla 20 do 22, bohinskega sira 24 do 28, trapi-

stovskega sira 16 do 20, emental-skega sira 25, sirčka 6, eno jajce 075 din.

Pijača: 1 liter starega vina 14 do 16, novega vina 10 do 12, piva 10, žganja 25 do 30 din.

Kruh: 1 kg belega kruha 450, polbelega kruha 4, črnega kruha 350, žemlja mala 050, bela štruca v teži 44 dkg 2, bela štruca v teži 88 dkg 4, polbela štruca v teži 50 dekagramov 2, polbela štruca v teži 100 dkg 4, črna štruca v teži 57 dekagramov 2, črna štruca v teži 114 dkg 4 din.

Sadje: 1 kg jabolk II. 6, III. 3 do 4, hrušk 6 do 8, breskev 8, grozdja 8 do 10, orehov 8, luščenih orehov 20, sliv 3, suhih češpelj 7 do 8, suhih hrušk 7, 1 limona 1, 1 kg malin 3, borovnic 150 din.

Specerijsko blago: 1 kg kave Portoriko 84, Santos 56, Rio 52, prazne kave I. 98, II. 66, III. 62, čaja 90 do 130, kristal belega sladkorja 14, v kockah 1550, v prahu 16, medu 18 do 20, kavne primesi 17, riža I. 12, II. 7, III. 550, 1 liter namiznega olja 14, olivnega olja 16 do 30, bučnega olja 15, 1 liter vinskega kisa 4, navadnega kisa 3, petroleja 7, spirita denat. 11, 1 kg soli morske 275, kamene 3, celega popra 40, mletega 44, paprike 18, sladke paprike 28, testenin I. 11, II. 7, mila 9 do 1250, karbida 850, sveč 14 do 15, kvasa 32 do 36, marmelade 10 do 28, sode za pranje 225 din.

Mleviski izdelki: 1 kg moke št. 00 (na debelo 350), na drobno 375, št. 0 (350) 375, št. 2 (335) 350, št. 4 (310) 340, št. 5 (3) 325, št. 6 (290) 3, ržene enotne moke 325, pšeničnega zdroba 425, koruznega zdroba 3, pšeničnih otrobov 150, koruzne moke 2, ajdove moke 4 do 450, kaše 3, ješprenja 350, ovsene- ga riža 7 din.

Žito: 1 q pšenice 230, rži 195, ječmena 160, ovs 145, prosa 185, koruze 130, ajde 170, fižola 200 do 350, graha 1000, leče 800 do 1200 dinarjev.

Krma: 1 q sladkega sena 40, polsladkega 35, kislega 32, slame 25, prešana stane več 5 din.

Zelenjava in gobe: 1 glava solate 050 do 1, 1 kos endivije 050 do 1, zgodnjega zelja 4, ohrovt 3 do 4, karfičola 5, kolerabe 4, kromčnik špinaca 2, paradižnikov 4, kumar 1, buč 050, zelene paprike 3, 1 kg kumaric za vkisovanje 4, graha v stročju 6, fižola v stročju 150 do 2, čebule 3, česna 7, krompirja zgodnjega 150 do 2 din.

Doma in po svetu

Romunski kralj Karol, ki je že več dni gost Nj. Vel. kraljice Marije v dvorcu Miločer, je prispel včeraj z vojno ladjo »Dubrovnik« v Split. Obiskal je tudi Oceanografski inštitut na Marjanu.

Kentski vojvoda je s soprogo odpotoval iz Poljske v Avstrijo, nato pa namerava obiskat Jugoslavijo. Minister dr. Krek si je včeraj popoldne ogledal celjsko obrtno razstavo.

Natakarska stavka, ki je izbruhnila v Zagrebu, se nadaljuje. Natakarji hočejo izvesti stavko v celoti in se ne bodo vrnili na delo, dokler ne bodo sprejeli njihovih zahtev.

Sokolski zlet v Dubrovniku, ki bi se moral vršiti ta mesec, je preložen po odredbi centralne uprave v Beogradu zaradi tehničnih razlogov na leto 1938.

Predsednik vlade Zunanje Mongolije Mavčedun se mudi v Moskvi in spravlja njegov poset v zvezo z mislijo maršala Blücherja, ki baje organizira mongolsko vojsko.

Pomorska oborožitev Anglije hitro napreduje. Koncem leta bo imela Anglija v gradnji 664.000 ton križark.

Poljedelska stavka v Franciji se je končala s neposrednimi pogajanjmi med poslodavci in poljedelskimi delavci.

Strasen požar je izbruhnil v Anversu v eni največjih veleblagovnic, v Grand Bazaru. Vse mesto je bilo zagrnjeno v goste oblake dima. Človeških žrtev požar ni zahteval.

Aretacije pastorej v Nemčiji se nadaljujejo. V petek je policija aretirala fiedenauškega pastora dr. Pfeiferja in je zbudila njegova aretacija po vsej Nemčiji veliko pozornost.

Nov stavkovni val je zajel Združene države Sev. Amerike in grozi stavka železničarjev, ki zahtevajo 20% povišanje plač. Tudi v industriji svile grozi stavka. V Filadelfiji pa je stopilo v stavko 10.000 organiziranih šoferjev tovornih avtomobilov.

Švedski zunanji minister Sandler bo obiskal 25. t. m. Varšavo, kjer bo konferiral z vodilnimi osebnostmi poljske republike.

Bivšo nemško križarko »Friedrich der Grosse«, ki so jo Nemci

potopili leta 1919. v zalivu Scapa Flow, so Angleži te dni dvignili iz morja. Sedaj nameravajo dvigniti tudi oklopnico »Der grosse Kurfürst«.

Velika skupina francoskih avtomobilistov je prispela v Zagreb, odkoder potujejo na Jadran.

Svetovnih dijaških iger, ki bodo v Parizu od 21. do 30. avgusta, se bo udeležilo tudi 10 Jugoslovancev.

Nemške instruktorje kitajske vojske bodo odpoklicali, ker bi mogli smatrati Japonci nadaljnje delovanje nemških vojaških instruktorjev na Kitajskem kot neprijetno gesto Nemčije proti Japonci.

O delitvi Palestine je razpravljal v Curihi clonistični kongres. Razprava je bila tajna.

Palaco papeškega nuncijs v Madridu je ob priliki zadnjega nacionalističnega letalskega napada zadelo več bomb. Ki so palačo močno poškodovale. Pri tem je bil ubit tudi tajnik nunciature.

Na izredni seji grške vlade je podal predsednik vlade Metaksas poročilo o načrtih za bodoče delo vlade, ki se bo tikalo predvsem izvedbe državne obrambe in ureditve socialnih vprašanj.

V Los Angelesu nabirajo letalce za Kitajsko in se je doslej prijavilo že nad 100 pilotov.

Dvojna razstava nemške umetnosti v Monakovem, ki je zbrala nad 900 del vseh struj, daje zanimiv nauk proti poseganju politike v ustvarjajoče delo. Uradna »nemška« umetnost v »Hiši nemške umetnosti« dosega uspeh le s pomočjo klasikov, novega genija ni med njimi. Nasprotno pa je v bližini odprta razstava »degenerirane« umetnosti, to je kubizma, dadaizma in ekspresionizma s Koskosko, G. Groszem, Noldejem i. dr. žela priznanje ljudstva. Imela je 30 tisoč obiskovalcev, petkrat več kot uradna umetnost.

Angleško notranje ministrstvo je izgnalo londonskega dopisnika berlinskega lista »Lokalanzeiger« in dopisnika narodnosocialistične agencije »Graf Reichschach«. Oba poročevalca morata zapustiti Anglijo v 14 dneh. Obdolžena sta vohunstva v prid Nemčije.

Posojilo za pobijanje otroške umrljivosti je razpisala bolgarska vlada v višini 20 milijonov levov. S tem denarjem naj bi se zgradilo 250 otroških domov.

Veliki anežski letalski manevri se bodo začeli danes in bodo trajali do srede. Višek manevrov bo velik letalski napad na London in na londonsko pristanišče.

Občinske volitve v Newyorku bodo v kratkem. Kandidiral bo zopet sedanjí župan Laguardia, ki ga bo podpirala delavska stranka.

»Daily Express« je zaplenila nemška politična policija, ker je objavil na prvi strani fotografijo nemškega aviona in njegove posadke, ki so se morali spustiti na tla na madridski fronti. Pod sliko so navedena tudi imena 4 članov posadke.

Mednarodni novinarski kongres bo letos zasedal na Dunaju od 7. do 11. novembra.

Ruski potniški avion na progi Praga-Moskva je eksplodiral v zraku pri Bistrici v Erdelju. Zgorela sta oba potnika češkoslovaške narodnosti in štirje člani posadke.

Mednarodna kinematografska razstava se pripravlja v Benetkah. Sodelovalo bo 16 držav in se bodo predvajali najboljši filmi svetovne produkcije.

Hud vročinski val je zajel južno Anglijo in Francijo. V Londonu je bilo v senci 31° Celzija, v Parizu pa 30.

Radio Ljubljana

Torek, dne 10. avgusta. 12.00: Operni odlomki (plošče) — 12.45: Vreme, poročila — 13.00: Čas, spored, obvestila — 13.15: Radijski orkester — 19.00: Čas, vreme, poročila, spored — 19.30: Nac. ura — 19.50: Zabavni kotiček — 20.00: Plošče — 20.10: Cestno-prometne težnje v dravski banovini v okviru mednarodnega prometa (Ing. Ciril Pirc) — 20.30: Pevski koncert ge. Cirile Škerlj-Medvedove; Pesmi Hugona Wolfa, vmes radijski orkester — 22.00: Čas, vreme, poročila, spored — 22.15: Vesele in žalostne pesmice (Ježek in Jožek).

Sreda, dne 11. avgusta. 12.00: Virtuozni (plošče) — 12.45: Vreme, poročila — 13.00: Čas, spored, obvestila — 13.15: Plošče — 19.00: Čas, vreme, poročila, spored — 19.30: Nac. ura — 19.50: Koračni-ce (plošče) — 20.10: Vesele zgodbe s tabora in potovanja (Miroslav Zor) — 21.15: Radijski orkester — 22.00: Čas, vreme, poročila — 22.15: Radijski orkester.

Širite »Trgovski list«!

JESENSKI LIPSKI SEJEM 1937

od 29. avgusta

do 2. septembra

60% popusta na nemških železnicah, znatni popusti v drugih državah.

Vsa pojasnila dajejo:

Zvanični biro lajpciškog sajma, Beograd — Knez Mihajlova 33/I.



in častni zastopniki:

Ing. G. TÖNNIES, Ljubljana, Tyrševa c. 33. Tel. 27-62 in

Jos. Bezjak — Maribor Gosposka ulica 25. Tel. 20-97.